

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10 – pročišćeni tekst), Skupština Brčko distrikta BiH, na 68. redovitoj sjednici održanoj 14. listopada 2020. godine, usvaja

ZAKON

O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1 (Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom propisuju se prava i obveze pripadnika nacionalnih manjina u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt), osnivanje i rad Vijeća nacionalnih manjina (u daljnjem tekstu: Vijeće), uspostavljanje Fonda za nacionalne manjine, zastupljenost u tijelima vlasti kao i obveze tijela vlasti u Distriktu prema pripadnicima nacionalnih manjina.

(2) Ovim zakonom je regulirano ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina koji su kao takvi definirani Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnim manjina BiH (u daljnjem tekstu: državni zakon).

Članak 2 (Definicija nacionalne manjine)

Nacionalna manjina, sukladno ovom zakonu, jeste dio stanovništva - državljana BiH, koji imaju prebivalište u Distriktu, a koji ne pripadaju nijednom od tri konstitutivna naroda, a sastavljaju je ljudi istog ili sličnog etničkog podrijetla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja.

Članak 3 (Međunarodna zaštita)

Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe izravno se primjenjuje u Distriktu, a sukladno članku 2 Ustava Bosne i Hercegovine.

Članak 4 **(Zabrana diskriminacije)**

(1) Zabranjuje se svaki oblik diskriminacije, po svim osnovama propisanim Zakonom o zabrani diskriminacije BiH, *prema nacionalnim manjinama i osobama koje pripadaju nacionalnim manjinama.*

(2) *Nije dopuštena prisilna asimilacija pripadnika nacionalnih manjina.*

(3) *U svrhu jamčenja prava ili sprečavanja zlouporaba prava pripadnika nacionalnih manjina prikupljaju se podatci o identifikaciji pripadnika nacionalnih manjina na temelju prava na opredjeljenje takvih osoba i dokumenata o građanskom statusu.*

(4) *Neće se priznati pravo za ostvarivanje nekog prava propisanog ovim zakonom pojedincu, ukoliko se u smislu stavka 3 ovog članka utvrdi da se drugačije izjašnjavao i ostvario određena prava po osnovi takvog izjašnjavanja u posljednjih pet godina.*

Članak 5 **(Prava pripadnika nacionalnih manjina)**

Pripadnicima nacionalnih manjina u Distriktu jamči se i omogućuje ostvarivanje prava na slobodu organiziranja mirnog okupljanja, slobodu udruživanja, slobodu izražavanja i slobodu misli, radi izražavanja i zaštite svojih kulturnih, vjerskih, tradicijskih, jezičnih, obrazovnih, socijalnih, ekonomskih i političkih sloboda, prava, interesa, potreba i identiteta, kao i ostala prava i slobode propisane Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe.

Članak 6 **(Financijska potpora)**

(1) Distrikt financijski podržava, u okviru svojih proračunskih sredstava, održavanje i razvoj odnosa između udruga pripadnika nacionalnih manjina koje imaju registrirano sjedište na teritoriju Distrikta s pripadnicima udruga nacionalnih manjina koje imaju registrirano sjedište u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, te s drugim državama i narodima u njihovim matičnim državama.

(2) Distrikt osigurava, u okviru svojih proračunskih sredstava, sredstva radi ostvarivanja prava koja pripadaju pripadnicima nacionalnim manjinama na temelju ovog zakona, kao i za aktivnosti udruga pripadnika nacionalnih manjina.

Članak 7 **(Fond za nacionalne manjine)**

(1) Fond za nacionalne manjine (u daljnjem tekstu: Fond) se uspostavlja za potporu financiranja programa i projekata čiji je cilj zaštita prava pripadnika nacionalnih manjina, očuvanje i promocija njihovih različitih kulturnih, etničkih, jezičnih, tradicijskih i vjerskih identiteta te kulturnog naslijeđa.

- (2) Izuzev za namjene predviđene u stavku 1 ovog članka, iz sredstava Fonda se financira i rad Vijeća.
- (3) Fond se financira iz proračuna Distrikta.
- (4) **Kriteriji za potporu programima i projektima** i način upravljanja Fondom uređuju se aktom Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Vlada), a na prijedlog Odjela za stručne i administrativne poslove (u daljnjem tekstu: Odjel).
- (5) Visinu sredstava Fonda predlaže Odjel u prijedlogu proračuna za svaku kalendarsku godinu.

POGLAVLJE II. ZNAKOVI, SIMBOLI I UPORABA JEZIKA

Članak 8 (Znakovi i simboli)

- (1) Pripadnici nacionalnih manjina mogu isticati i nositi znakove i simbole nacionalne manjine kojoj pripadaju, kao i njezinih organizacija, udruga i institucija.
- (2) Prilikom uporabe znakova i simbola, pripadnici nacionalnih manjina dužni su isticati službene znakove i simbole Distrikta.

Članak 9 (Uporaba jezika)

- (1) Distrikt priznaje i štiti pravo svakom pripadniku nacionalne manjine da upotrebljava svoj manjinski jezik slobodno i bez ometanja, privatno i javno, usmeno i pismeno.
- (2) **Tijela i institucije Distrikta dužni su omogućiti pripadnicima nacionalnih manjina da mogu podnositi usmene ili pismene zahtjeve, kao i obraćati se tijelima vlasti na jeziku te nacionalne manjine kada pripadnici nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu stanovništva na teritoriju Brčko distrikta BiH.**
- (3) Pravo iz stavka 1 ovog članka podrazumijeva i pravo pripadnika nacionalne manjine da uporabi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtijeva da kao takvo bude u javnoj uporabi.
- (4) Distrikt potiče očuvanje jezika nacionalnih manjina na način da financira organiziranje tečajeva za učenje jezika nacionalnih manjina.

POGLAVLJE III. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Članak 10 (Osnivanje privatnih ustanova)

- (1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo osnovati privatne ustanove za obrazovanje i stručno usavršavanje sukladno ovom zakonu i zakonima iz oblasti obrazovanja Distrikta.
- (2) Financiranje privatnih ustanova iz stavka 1 ovog članka dužni su osigurati osnivači privatnih ustanova.

Članak 11
(Dodatna nastava na jeziku manjine)

- (1) Za pripadnike nacionalne manjine organizira se dodatna nastava za učenje jezika, književnosti, povijesti i kulture u okviru predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, pod uvjetom da većina roditelja to zahtijeva i da je moguće osigurati kadrovske pretpostavke za izvođenje nastave.
- (2) Kriterije za organiziranje dodatne nastave iz stavka 1 ovog članka utvrđuje voditelj Odjela za obrazovanje.
- (3) U svrhu izvođenja dodatne nastave iz stavka 1 ovog članka osiguravaju se potrebna financijska sredstva u proračunu Distrikta, na prijedlog Odjela za obrazovanje, uz suglasnost Vlade.

POGLAVLJE IV. INFORMIRANJE I KULTURA

Članak 12
(Osnivanje sredstava javnog informiranja)

- (1) Pripadnici nacionalnih manjina u Distriktu imaju pravo na osnivanje radio i televizijskih postaja i izdavanje novina i drugih tiskanih informativnih novina (u daljnjem tekstu: sredstva javnog informiranja), na jezicima manjina kojima pripadaju, sukladno propisima iz te oblasti koji se primjenjuju u Distriktu.
- (2) Sredstva javnog informiranja koja su osnovana i izdana u smislu stavka 1 ovog članka, potporu za svoj rad mogu ostvariti programima i projektima koji se financiraju iz Fonda.

Članak 13
(Programski sadržaji)

- (1) Javne radio i televizijske postaje čiji je osnivač Distrikt dužne su u svojim programskim shemama predvidjeti posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina, a mogu osigurati i druge sadržaje na jezicima manjina, sukladno propisima Regulatorne agencije za komunikaciju.
- (2) Upravni i redakcijski odbor dužan je osigurati sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina prilikom utvrđivanja programske sheme, koja se odnosi na nacionalne manjine.
- (3) Privatne radio i televizijske postaje koje financiraju svoje programske sadržaje dijelom iz proračuna Distrikta dužne su u svojim programima osigurati dio sadržaja za pripadnike nacionalnih manjina, sukladno propisima Regulatorne agencije za komunikaciju.

Članak 14
(Kultura)

Arhiv Distrikta, muzeji i ustanove za zaštitu spomenika kulture u Distriktu dužni su u svojim programima i sadržajima voditi računa o razmjernoj zastupljenosti svih nacionalnih manjina u Distriktu i štititi spomeničko blago i kulturnu baštinu nacionalnih manjina.

POGLAVLJE V. SUDJELOVANJE U TIJELIMA VLASTI

Članak 15 (Zastupljenost u tijelima vlasti)

- (1) Izabrani dužnosnici kao predstavnici nacionalnih manjina u tijelima vlasti, predstavnici su svih nacionalnih manjina i dužni su štititi njihove interese.
- (2) Pripadnici nacionalnih manjina iz članka 2 ovog zakona imaju pravo na zaposlenje u tijelima javne uprave i drugim institucijama Distrikta i javnim službama, sukladno Statutu Brčko distrikta BiH i propisima Distrikta koji reguliraju oblast zapošljavanja.

Članak 16 (Vijeće nacionalnih manjina)

- (1) Vijeće je savjetodavno tijelo koje daje preporuke, mišljenja, savjete i prijedloge o pitanjima koja se odnose na prava pripadnika nacionalnih manjina, a čini ga po jedan predstavnik iz svake nacionalne manjine zastupljene u Distriktu.
- (2) Predstavnici nacionalnih manjina imenuju se u Vijeće, na temelju javnog poziva i kriterija, koje utvrđuje Skupština Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Povjerenstva za zaštitu ljudskih prava (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (3) Postupak izbora članova Vijeća provodi Povjerenstvo.
- (4) Na temelju provedene procedure iz stavaka 2 i 3 ovog članka Skupština imenuje Vijeće koje čini po jedan predstavnik iz svake nacionalne manjine zastupljene u Distriktu.
- (5) Mandat članova Vijeća traje četiri godine s pravom obnavljanja mandata samo jednom.
- (6) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu za rad u visini do iznosa jedne prosječne neto plaće isplaćene u Brčko distriktu BiH za prethodnu godinu.
- (7) Vijeće donosi poslovnik o radu kojim se uređuje način izbora predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vijeća, pravo članova Vijeća na naknadu za rad i visinu naknade, način odlučivanja i sazivanja sjednica, kao i druga pitanja značajna za rad Vijeća.
- (8) Vijeće donosi poslovnik o radu natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova, uz prethodno dobivenu suglasnost Povjerenstva.

Članak 17 **(Nadležnosti Vijeća)**

Vijeće nacionalnih manjina ima sljedeće nadležnosti:

1. daje preporuke i mišljenja na programe i projekte koji se odnose na prava pripadnika nacionalnih manjina
2. izjašnjava se na nacрте zakona i drugih propisa koji se odnose na prava pripadnika nacionalnih manjina
3. daje preporuke za rješavanje pitanja koja se odnose na ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina
4. priprema i podnosi Vladi i Skupštini periodična izvješća o statusu prava pripadnika nacionalnih manjina u Distriktu
5. surađuje i koordinira s državnim i entitetskim institucijama **koje se odnose** na ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina
6. organizira aktivnosti za podizanje svijesti o zaštiti i unapređenju prava pripadnika nacionalnih manjina i jača dijalog s udrugama nacionalnih manjina
7. daje preporuke za financiranje programa i projekata iz Fonda usmjerenih na zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina
8. obavlja i druge poslove iz oblasti zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina
9. *prikuplja podatke o identifikaciji pripadnika nacionalnih manjina.*

Članak 18 **(Nadzor)**

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše Odjel za stručne i administrativne poslove i Odjel za obrazovanje, svaki iz svoje nadležnosti.

POGLAVLJE VI. KAZNENE ODREDBE

Članak 19 **(Kaznene odredbe)**

Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili nesnošljivosti, a koji se mogu dovesti u svezu s odredbama ovog zakona, kažnjava se sukladno Kaznenom zakonu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20
(Primjena drugih propisa)

Na pitanja koja nisu regulirana ovim zakonom neposredno se primjenjuje Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine.

Članak 21
(Usklađivanje drugih propisa s ovim zakonom)

(1) Voditelj Odjela za obrazovanje dužan je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti kriterije za organiziranje dodatne nastave iz članka 11 stavka 2 ovog zakona.

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Skupština imenuje Vijeće.

Članak 22
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 01-02-1027/20
Brčko, 14. 10. 2020. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

Esed Kadrić